

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
PETEK

28. JULIJ
1989

Letnik XLIV.
Štev. 55 (2478)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Poštni urad 9020
Celovec
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt

Cena: 7 šil.
3000 din.

P. b. b.

Protesti se množijo

Takoj po Haiderjevem radijskem sporočilu, da je deželna vlada odločena zapreti Tovarno celuloze Obirna Rebrci, so se delavci in poslovodstvo podjetja zbrali pred kapelškim Schloßparkom in izrazili svoj protest proti ukinitvi delovnih mest. Na tem kraju je namreč deželni glavar sklical

gospodarski posvet o položaju na južnem Koroškem. Rezultat tega pa je bil porazen: o kakih nadomestnih delovnih mestih v dolini Bele ni bilo govora.

Zato so delavci med drugim tudi zahtevali, da Obirja ne smejo zapreti preden ne ponudijo ustreznih alternativ. Delavci in poslovodstvo pa so od politikov zahtevali tudi preklic sklepa o zaprtju Obirja. Proti odločitvi deželne vlade pa v skupni izjavi protestirajo tudi obratni svet, župana Železne Kaple in Žitare vasi ter strokovni sindikati, ki zavračajo tudi socialni paket, za katerega pravijo, da ljudem v dolini Bele ne omogoča ustrezne perspektive za bodočnost.

Več na 2. strani.

Jutri za pokal SAK-WAC

Spet smo pred pokalno tekmo: to soboto ob 17.15 uri igra Slovenski atletski klub na ASV-igrišču prvo tekmo za avstrijski nogometni pokal. Njegov nasprotnik je lanskoletni drugoligaš WAC, s katerim se bo SAK letos srečeval v prvenstvu koroške lige. SAK hoče kajpada tudi letos napredovati v pokalnem tekmovanju.

ZSO: „Sklep vlade izraz ignoriranja potreb regije!“

„Soglasni sklep deželne vlade, da mora tovarna Obir takoj prenehati z odvajanjem odplak v Belo, hkrati pa tudi zavrnitev, da bi Obir smel porabiti vsaj še les, ki ga ima na zalogi, ni le napad na delovna mesta v tem podjetju, temveč tudi na celotno regijo ob dolini Bele“, je v posebni tiskovni izjavi dejal tajnik ZSO dr. Marjan Sturm. Izrazil je solidarnost Zveze slovenskih organizacij z delavci in vodstvom tovarne, ki je vsa leta, odkar jo je

prevzel Slovenija papir, delovala pozitivno in bistveno prispevala k socialni in gospodarski moči regije.

Tajnik ZSO nadalje ugotavlja, da je tudi gospodarska anketa pokazala, da bi zaprtje Obirja imelo katastrofalne posledice za ves predel južne Koroške, „saj ni nikakršnih stvarnih možnosti za nadomestna delovna mesta z naselitvijo drugih podjetij. Tako bi bili Obirjevi delavci in nameščenci prisiljeni zapustiti svoje domače kraje in

se naseliti v drugih industrijskih centrih.“ Prav v tej zvezi pa je dr. Sturm sklep deželne vlade ocenil tudi „kot napad na dvojezičnost regije. V Obirju je zaposleno mnogo Slovencev, kmetje, ki mu prodajajo les in si s tem zagotavljajo svoje kmečko preživetje, so pretežno dvojezični. Če bi bili prisiljeni, da se odselijo, bi s tem iz kapelških grap in vasi izginjala tudi dvojezičnost.“

Tajnik ZSO je kritiziral tudi dvojno moralo koroških

politikov, ki so po eni strani skušali pridobiti Slovenija papir za poslovnega partnerja v Magdalenu, po drugi strani pa ga zdaj – ko jim to z beljaško tovarno ni uspelo – kot lastnika Obirja nočejo upoštevati. Sturm od deželne vlade zahteva, da se poglobi v predloženi sanacijski in razvojni projekt, ter da se ne izmika odgovornosti: „Prenašanje odgovornosti na Dunaj je izraz lastne nesposobnosti ali ignoriranja delavcev in potreb dvojezične regije!“

Obsodba

Mednarodno učiteljsko združenje F.I.A.I. je na svojem kongresu v Würzburgu obsodilo manjšinski šolski zakon na Koroškem. Delegati so prepričani, da segregacija in ločevanje po jezikovnih kriterijih nimata mesta v šolstvu 20. stoletja. Zato v posebni resoluciji od avstrijske zvezne vlade zahtevajo, da reformira manjšinsko šolstvo na Koroškem „v sodelovanju in s pristankom slovenske narodne skupnosti“. Ugotavljajo pa tudi, da je trenutna ureditev poslabšala delovne pogoje dvojezično usposobljenih učiteljev.

Na sliki so avtorji in izdajatelj brošure „Das Jahr danach“ ter predsednik Strokovnega združenja pedagoških delavcev Franc Kukovica (desno), ki je vodil predstavitevno tiskovno konferenco. Hkrati je javnost seznanil tudi z resolucijo mednarodnega učiteljskega združenja F.I.A.I., ki Avstrijo poziva, naj reformira manjšinsko šolstvo v soglasju s slovensko narodno skupnostjo. Z leve proti desni: dr. Vladimir Wakounig je sodeloval kot strokovni izvedenec, dr. Sepp Brugger kot pravnik, dr. Teodor Domej je izdajatelj, ki je zbral tudi dokumentacijo in zakon osvetlil s političnega vidika, medtem ko je dr. Georg Gombos sodeloval kot pedagoški izvedenec.

Slika: Andrej Kokot

Strokovna analiza prakse ločevanja

„Das Jahr danach“ je naslov brošure, v kateri gre za razprave in dokumentacijo o koroškem manjšinskem šolskem zakonu, ki je bil, kot je znano, sprejet proti volji prizadete manjšine in mimo vseh ugovorov strokovnih izvedencev. Brošuro je izdalo Strokovno združenje pedagoških delavcev v Založbi Drava. Avtorji so Teodor Domej, Sepp Brugger, Georg Gombos in Vladimir Wakounig.

Če ocene in v brošuri zbrano dokumentacijo strnemo v nekaj stavkih, potem je treba poudariti, da je bil zakon sprejet iz političnih razlogov in ne zaradi pedagoških potreb, torej zgolj pod pritiskom nemškonalnih elementov na Koroškem, ki so izsilili delitev učencev na dvojezičnih ljudskih šolah na

južnem Koroškem. Nadalje pisci brošure na osnovi dokumentacije, strokovnih raziskav in praktičnih primerov dokazujejo neuporabnost zakona, celo da ga kršijo, ko na nekaterih šolah razrede delijo že pri sedmih k dvojezičnemu pouku prijavljenih otrocih, čeprav to zakon dopušča šele pri številu devet. Dalje ugotavljajo, da nameščajo učitelje (po določilih zakona), ki so opravili kratek tečaj slovenščine, čeprav splošni šolski zakon predpisuje za vsako poučevanje ustrezno strokovno izobrazbo. Sploh pa je uveljavljanje takega zakona brez šolskih poizkusov v nesoglasju s prakso sleherne šolske reforme. Ob tem pa prihaja na šolah do hudih problemov in napetosti med učitelji in s tem tudi do nezadovoljivih učnih rezultatov.

KOMENTAR

ANDREJA
MOHARJAPOTREBEN
JE ODPOR

„Haltet uns von Kärnten fern, Betriebe mit dem Titostern“ – kar je že pred leti zahteval KHD, je Haider očitno zdaj pripravljen izpeljati. Seveda ob jasni podpori ÖVP in SPÖ. Drugače si sklepa, o zaprtju Obirja ni mogoče razlagati...

Se težje si je razložiti sklep, da celo vskladiščene ali pa že nakupljene lesa ne sme več predelati v celulozo. Podjetju naj bi obležalo skoraj 130.000 kubičnih metrov lesa, za vsakega pa je plačalo 600 do 700 šilingov.

In vse to naj bi bila kazen zato, ker Slovenija papir in prevzel politične razvaline v Magdalenu ter s tem rešil iz zagate politično odgovorne, izmed katerih je Haider danes na najvišjem mestu?

Tako naj bi končno „račun“ namesto politikov plačali delavci Obirja, tako naj bi utrpeli kmetje, ki so Obirju prodajali svoj les, da so preživeli in ohranili svoje njive, hleve in domačije, tako naj bi izumrla vsa dolina, ki je doslej črpala svojo gospodarsko moč prav iz tega obrata...?

Gotovo bo res, da nastopanje Slovenija papirja v pogajanjih za Rebrco – predvsem pa za Magdalen – ni bilo vedno spretno. Držalo bo tudi, da vmesna muha-enodnevnica z lesovino ni bila najbolj primerna taktična poteza Slovenija papirja, kljub temu pa so taki „argumenti“ le prazni izgovori politikov. Dejstvo je namreč, da si očitno niti niso bili pripravljene natančno ogledati vloženi projekt, še manj pa tudi zagotoviti potrebne subvencije za sanacijo okolja in razvoj Obirja. Naravnost v nebo vpijoča je dvojna igra: General Electricu ponujajo najmanj 400.000 šilingov za vsako novo delovno mesto, za Obir pa še z mezincem ne mignejo.

Zato je jeza delavcev in ogorčenost poslovođstva razumljiva: demonstracija pred Schloßparkom je bila prvi izraz tega. Slediti pa bodo morala še odločnejša dejanja.

„Obirju bomo poslali odlok, da ne sme več spuščati svojih odplak v Belo. Prošnje podjetja, da bi smelo porabiti vsaj še zalogo lesa, ki ga imajo na skladiščnem prostoru, pa smo pravtako soglasno zavrnil!“ – Tako je po tokovi seji vlade izjavil koroški deželni glavar Haider, ki je s tem v imenu deželne vlade izrekel „smrtno obsodbo“ za tovarno, predvsem pa hud udarec za 220 zaposlenih in nešteto kmetov, dobaviteljev lesa. Proti odloku lahko Obir vložijo priziv na zvezno ministrstvo za kmetijstvo, do odločitve tega pa lahko nadaljuje s proizvodnjo.

Delavci Obirja so protestirali proti politkom, ki hočejo zapreti rebrško podjetje.

Klic delavcev: „Hočemo preživeti!“

S tem sklepom so koroški politiki torej prenesli vso odgovornost na ministrstvo na Dunaju, čeprav tovarna deluje na Koroškem, čeprav so ogrožena delovna mesta Korošcev, in čeprav gre za oslabitev gospodarske strukture na južnem Koroškem. Da je res tako, je ne nazadnje v torek dokazala tudi gospodarska anketa v Železni Kapli, ki je bila za organizatorje (beri politike, ki so sklepali o zaprtju Obirja) pravi „Waterloo“, saj niso mogli navesti niti ene konkretne možnosti za naselitev kakega drugega podjetja, in tudi z velikim zvonom oznanjano naselitev „General Electrica“ so morali predstavniki Družbe za podporo koroškemu gospodarstvu označiti za „uresničljivo s kvečjemu 10 odstotno verjetnostjo“.

Ni torej čudno, da je skrb delavstva že prerasla v jezo na politično odgovorne v deželi.

Že uro po sklepu deželne vlade so Haiderja, Rauscherja in Ramsbacherja pričakali pred kapelškim Schloßparkom s transparentom „Tudi dolina Bele ima pravico do preživetja“ in hudimi očitki: „Igrate se z našo eksistenco!“ Haider je v pogovoru z njimi seveda valil krivdo na Slovenija papir, ki da se je izkazal kot nezanesljiv in neresen partner, na najbolj pereče vprašanje – namreč o preživetju cele regije, ki bi bilo zagotovljeno le z dobrohotnim obravnavanjem predloženega projekta in z ustreznimi podporami – pa ni odgovoril. Ali pa tudi ni hotel...?

Tako torej zdaj Obirju ostaja le možnost, da proti sklepu vložijo priziv na zvezno ministrstvo za kmetijstvo. To bo tudi napravil, in upati je, da se bodo na Dunaju v večji meri zavedali potrebe po ohranitvi delovnih mest na Rebrci. V prizivu bo Obir

namreč še enkrat obrazložil svoj predložen projekt za ekološko sanacijo in izgradnjo tovarne, hkrati pa izpostavil tudi socialne, delovno-pravne in ekonomske aspekte celotnega problema. Mi-

nistrstvo mora po zakonu sprejeti svojo odločitev najkasneje v šestih mesecih. Do takrat pa tovarna Obir vsekar lahko proizvaja.

Andrej Mohar

Kajžnikov
Hanža

Po gospodarskem posvetu v Železni Kapli je deželni glavar povabil še na kruhe in pir. Na nova podjetja niso mogli piti, so torej nazdravili tistim 200 delavcem, katerim hočejo zapreti fabriko?

Ukinjena televizijska
agencija „Alpe-Adria“

TRST. – Po okrnitvi dejavnosti Primorskega dnevnika v zadnjih mesecih je sredstva množičnega obveščanja slovenske narodnostne skupnosti v Italiji v začetku tedna prizadel nov hud udarec. Upravni svet Založništva tržaškega tiska je bil prisiljen začasno prekiniti delovanje televizijske agencije Alpe-Adria. Do konca prejšnjega tedna je omenjena agencija za TV Koper-Capodistria opravljala televizijsko obveščanje o dogodkih v deželi Furlaniji-Juljski krajini in o življenju slovenske narodne skupnosti v Italiji. Sedaj obstaja nevarnost, da bodo gledalci na obeh straneh italijansko-jugoslovanske meje prikrajšani za dnevne informativne oddaje v slovenščini in italijanščini, ki jih je pripravljala ta agencija. S tem pa je oslabljen tudi program kopske televizije, ki je dosedaj vložila mnogo napora za informira-

nje italijanske narodnosti v Jugoslaviji in večinskega naroda o problemih narodne skupnosti.

Začasna ukinitve agencije „Alpe-Adria“ je neposredna posledica odločitve vodstva RTV Ljubljana, da TV Koper-Capodistria izključi iz oddajanja evrovizijskih športnih prenosov. S to odločitvijo, ki je bila sprejeta na zadnjem zasedanju Evrovizije na Cipru, se je zmanjšala možnost dohodka od reklam v italijanskem prostoru; s tem pa se je omajalo finančno stanje tržaške agencije.

Solidarnost novinarjev
Slovenskega vestnika

Odločitev o ukinitvi je močno odjeknila tudi med italijanskimi novinarji. Deželni sindikat novinarjev Furlanije-Juljske krajine v svoji solidarnostni izjavi z

novinarji, snemalci in tehniki agencije „Alpe-Adria“ med drugim ugotavlja, da bo „s tem ukrepom deželna informativna stvarnost osiromašena in pluralizem glasov okrnjen“.

V solidarnostni izjavi novinarjev Slovenskega vestnika pa je med drugim rečeno: „Od deželnih in državnih politikov v Furlaniji-Juljski krajini oz. Italiji pa zahtevamo, da se zavedajo svoje odgovornosti nasproti manjšinskim informacijskim sredstvom, ki so zaradi svoje gospodarske šibkosti – tako v Italiji kot tudi na Koroškem – izpostavljeni konjunkturalnim nihanjem. Zato naj bi bila zaščita ekonomske šibkejših medijev, ki pa so za družbeni in medijski pluralizem velikega pomena, ena prvih nalog vseh dežel oz. držav v osrčju delovne skupnosti Alpe-Jadran“.

Novi učitelji

Na Pedagoški akademiji v Celovcu je končalo študij tudi pet koroških Slovencev. Izpite za ljudskošolske učitelje so tudi iz slovenščine opravili Janja Kert, Tatjana Tolmajer, Tomaž Millionig in Ingrid Greiner, izpite za glavnošolsko učiteljico pa je položila Gabrijela Vošpernik. Novim dvojezičnim učiteljem čestita tudi uredništvo Slovenskega vestnika.

SLOVENSKI
VESTNIK

Izdajatelj in založnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, 9020 Celovec, Tarviser Straße 16. Uredništvo in uprava: 9020 Celovec, Tarviser Straße 16, tel. (0 463) 51 43 00-30/31/32/33/34, telefax (0 463) 51 43 00-71, teleks 42 20 86 ZSO. Glavni urednik: Ivan P. Lukan; urednika: Andrej Kokot, Andrej Mohar. Tisk: Založniška in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec. Zastopstvo za Jugoslavijo: ADIT-DZS, Kardeljeva c. 8/II, p.p. 171 61000 Ljubljana. Letna naročnina: 370 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 200.000 dinarjev. Oglasi: 1/1 stran 12.000 avstr. šilingov; za Jugoslavijo 10.000.000 dinarjev.

„Proti prepovedi nočne tovornega prometa bomo protestirali z blokadami na Brennerju in v drugih krajih Avstrije.“ Tako je zastopnik prometne sekcije koroške trgovinske zbornice dr. Karl Podlipnik prejšnji teden posvaril politike, ki so na zvezni in deželni ravni napovedali prepoved nočnih voženj tovornjakov s 1. decembrom t. l.

slika V. Wieser

Napovedujejo blokade s tovornjaki

VINKO WIESER

Pristojni koroški politiki so prejšnji petek na sedežu deželne vlade pripravili posvet, na katerem so skupaj z uradniki, gospodarstveniki in strokovnjaki razpravljali o novem položaju in potrebnih ukrepih v prometu.

Ponovno se je potrdilo, da je prizadete zbudil še Streicherjev ukrep. Prisilil jih je, da končno razmišljajo.

Vzdušje v zrcalni dvorani deželne vlade je postalo najbolj napeto, ko je spregovoril dipl. inž. Robert Thaler z dunajske tehnične univerze (inštitut za ceste). Svojih misli skorajda ni mogel povedati do konca, ker so ga razburjeni predstavniki gospodarstva stalno prekinjali. Thaler je ponovno opozoril na podatek, da se je promet na naših cestah v času od sedemdesetih let do sedaj povečal za 600%, da trenutno ni meja za večanje moči in teže tovornjakov, in da so hitrosti vedno večje, s tem pa se povečuje tudi nevarnost na vseh koncih in krajih. Globalno se je prometnih problemov po Thalerjevem mnenju treba lotiti na podoben način kot problemov odpadkov in energije: pri odpadkih je najbolje, da jih povzročamo čim manj; pri energiji se uveljavlja argument, da je treba z njo čim bolj varčevati; pri prometu pa se bo treba čim bolj odpoovedovati nepotrebnim vožnjam. Na promet je treba misliti že pri načrtovanju proizvodnje in bolj kombinirati prevoz z vlaki in tovornjaki!

Zastopniki gospodarstva so protestirali proti prepovedi nočnega transporta s tovornjaki, predvsem pa so zahtevali daljši rok za njeno uvedbo. Predsednik sekcije koroške industrije Elmar Zernatto je opozoril na nevarnost, da bo Koroška še bolj potisnjena na gospodarsko obrobje. „Položaj bo takšen, kot je bil pred gradnjo avtocest. Severni del Avstrije pa ima tudi boljše konkurenčne pogoje, ker za „Westautobahn“ ni omejitve nočnih voženj!“

Na škodo, ki bi jo verjetno utrpelo podjetje Knecht (Šmihel pri Pliberku) je opozoril poslovodja Mlinar. S prepovedjo nočnega transporta filtrov ne bi mogli več pravočasno dobavljati avtomobilskim podjetjem v Za-

hodni Nemčiji (tovor sme imeti maksimalno 4 ure zamude). Tudi centrala v Stuttgartu je že umaknila načrte za razširitev podjetja. Nasploh pa je Mlinar v skrbeh za 600 delovnih mest v Šmihelu.

Predstavnik zvezne gospodarske zbornice dipl. inž. Schaller se je pritoževal zaradi počasnosti zveznih železnic in njenih premajhnih kapacitet za preusmeritev tovora s cest na tire.

Prvi med politikami se je oglašil deželni referent za okolje Herbert Schiller, ki je zagovarjal nujnost ukrepov, sicer bi se tranzitni promet, ki se že sedaj izogiba Švice (ker ima strožje predpise), usmeril preko Salzburške in Koroške. Priznal pa je, da so politiki prepozno začeli s pripravami.

Dipl. inž. Tautschnig je

Mlinar (Filterwerk Knecht): Bojim se za 600 delovnih mest.

opozoril, da pri hitrosti nad 60km/h povzročajo gume večji hrušč kot motor. Zato bodo sedaj na vrsti proizvajalci gum. Sploh pa naj bi avtomobilska industrija smela izdelovati le avtomobile, ki so sposobni voziti predpisane hitrosti in ne več.

Natečaj za Slomškov spomenik

Aprila letos smo objavili poziv za zbiranje sredstev za spomenik Antonu Martinu Slomšku. Kot so nam sporočili iz Maribora, je naletel na ugoden odziv, saj prispevki dotekajo iz domovine in tujine.

Tokrat nam je odbor za postavitve spomenika posredoval vabilo slovenskim umetnikom doma in na tujem, da se udeležijo natečaja za Slomškov spomenik. Razpisni pogoji so sledeči:

- Spomenik bo stal na Slomškovem trgu (v Mariboru).
- Velikost naj bo prilagojena okolju.
- Upodobljenec naj bo prepoznaven po svojem človeš-

Zastopnik „Tauernautobahn AG“, dipl. trg. Karl Just je predstavil statistiko prometa na turski avtocesti: ponoči prepelje to progo le 185 tovornjakov, od tega je le 75 tranzitnih. V letnem povprečju je delež tranzita v tovornem prometu med 23 in 30%, v potniškem pa je poleti ta delež kar 60%.

Zato je referent za ceste Ramsbacher (ÖVP) poudaril, da ima Koroška večje probleme z osebnimi avtomobili, pri tem bi bili potrebni ukrepi za njihovo preusmeritev na železnico.

Zastopnike šoferjev pa je predvsem skrbelo, kje naj ponoči parkirajo svoje tovornjake, kje bodo našli ustrezne sanitarne naprave in možnosti za počitek in rekreacijo.

Na posvetu so predstavniki podjetja Steyr-Daimler-Puch AG predstavili svojo paleto „zelenih“ tovornjakov srednje in težke kategorije (z motorji od 140 do 280 konjskih sil, jeseni pa bo na voljo tudi tovornjak z močjo 310 KS). Zanimiva je izkušnja, da manj glasni Steyrovski tovornjaki na relaciji Innsbruck-Brenner z isto količino tovora (38 ton) le malenkostno (maks. 9 minut) zaostajajo za najmočnejšimi tovornjaki s 460 konjskimi silami.

Posvet je zaključil deželni glavar Haider. Po njegovem mnenju je gospodarstvo vendarle pokazalo razumevanje za ukrepe v korist zaščite prebivalstva in stališča so se zblížala.

kem liku in zgodovinskem pomenu.

- Gradivo za izvedbo spomenika naj izbere umetnik sam.
- Osnutek naj bo izdelan v merilu 1:5.
- Osnutek mora biti predan pod šifro do 30. 11. 1989.

Kandidati lahko praviloma konkurirajo z enim osnutkom. Ustrezna dokumentacija bo na voljo na Kulturni skupnosti za območje mesta Maribor, Ulica heroja Staneta 1, 14 dni po objavi razpisa, dodatna pa v Škofijskem ordinariatu, kjer je Anton Martin Slomšek deloval. Žirija bo podelila tri nagrade in sicer: 1. – 50.000.000, 2. – 30.000.000 in 3. – 20.000.000 din. Osnutek, ki bo dobil prvo nagrado, ima pravico do izvedbe.

HEUTE
IM Die Seite
für unsere deutschsprachigen Leser/innen

SLOVENSKI
VESTNIK

Zentralverband zu Obir: „Beschluss der Regierung ignoriert Bedürfnisse des gesamten Vellachtales!“

Der Beschluss der Kärntner Landesregierung, vom Zellstoffwerk Obir in Rechberg/Rebrca de facto die sofortige Schließung zu verlangen, löste Proteste der Beschäftigten, der Geschäftsleitung, sowie auch der Kommunalpolitiker und Fachgewerkschaften aus. Tenor dieser Proteste: „Auch das Vellachtal hat ein Recht aufs Überleben!“

Mit dem Beschluss, die Einleitung der Abwässer in die Vellach zu verbieten, und dem gleichzeitigen Verbot, die Lagerbestände abzuarbeiten, versuchten die Landespolitiker die gesamte Verantwortung an das Landwirtschaftsministerium zu übertragen. Dies obwohl die Fabrik in Kärnten steht, obwohl Kärntner Arbeitsplätze bedroht sind, und obwohl es um die Wirtschaftsstruktur Südkärntens geht.

Der Sekretär des Zentralverbandes slowenischer Organisationen, Dr. Marjan Sturm, wertete den Beschluss der Landesregierung auch als einen Angriff auf die Zweisprachigkeit der betroffenen Region: „Im Werk Obir arbeiten viele Slowenen, die Bauern, die an Obir Holz verkaufen und so ihre landwirtschaftlichen Betriebe sichern, sind in dieser Region vorwiegend zweisprachig. Wenn sie nun gezwungen sein sollten, aus dem Vellachtal abzuwandern, würde auch die Zweisprachigkeit aus den Eisenkappler Gräben und Dörfern verschwinden.“

Das Jahr danach

So lautet der Titel der Broschüre, die von der Pädagogischen Fachvereinigung herausgegeben wurde, und welche Beiträge und Dokumente zum ersten Geltungsjahr des Kärntner Minderheitenschulgesetzes 1988 beinhaltet. Dr. Domej hat die Einleitung und die Dokumentation erstellt. Er behandelt das Gesetz von politischer Warte, während Dr. Sepp Brugger die Situation aus rechtlicher Sicht, Dr. Georg Gombos und Dr. Vladimir Wakounig aus pädagogisch-fachlicher Sicht behandeln.

Aus der Dokumentation und den Beiträgen geht klar hervor, daß das Minderheitenschulgesetz 1988 nur aus politischen Erwägungen und auf Druck nationalistischer Kräfte in Kärnten vom Parlament verabschiedet wurde. Das Gesetz entspricht in keiner Weise den pädagogisch-fachlichen Anforderungen. Außerdem wurde das Gesetz ohne Beachtung der Meinung der slowenischen Volksgruppe zur Geltung gebracht.

Sturm kritisierte auch die doppelte Moral der Kärntner Politiker, welche einerseits versuchten, Slowenija papir als Partner in Magdalen zu gewinnen, andererseits dasselbe Unternehmen jedoch für Rechberg nicht akzeptieren wollen. Sturm verlangte von der Regierung, daß sie sich endlich konkret mit dem Sanierungs- und Ausbauprojekt beschäftigt, dieses im Interesse der ganzen Region fördert und sich der Verantwortung nicht entzieht: „Das Delegieren der Verantwortung nach Wien ist nur Ausdruck der eigenen Unfähigkeit oder der Ignoranz gegenüber den Arbeitern und den Bedürfnissen der zweisprachigen Region!“

Da auch die Wirtschaftsenquete in Eisenkappel klar aufgezeigt hat, daß eine Schaffung von Ersatzarbeitsplätzen wohl kaum möglich sein wird, verlangen der Betriebsrat, die Bürgermeister, sowie die Fachgewerkschaften, daß die Obir-Arbeitsplätze erhalten bleiben sollen. Zum angekündigten „Sozialpaket“ stellen sie unter anderem fest: „Es stellt zwar eine Überbrückungshilfe, aber keine geeignete Zukunftsperspektive für die Menschen unseres Tales dar.“

Gegen den wasserpolizeilichen Bescheid wird die Werksleitung beim Landwirtschaftsministerium Einspruch erheben. Dabei wird Obir nochmals sein Projekt erläutern, gleichzeitig aber auch die sozialen, arbeitsrechtlichen und ökonomischen Aspekte des gesamten Problems darlegen. Das Ministerium muß spätestens in sechs Monaten eine Entscheidung treffen, bis zu dieser kann das Werk Obir weiterproduzieren.

Reinprecht für Junktim...

Der Präsident des Landes Schulrates Hugo Reinprecht meinte in einer ersten Stellungnahme zum VfGH-Beschluss auf Überprüfung des Minderheitenschulgesetzes auf dessen Verfassungsmäßigkeit, gegenüber dem „Slovenski vestnik“, daß im Falle einer Ausweitung des Geltungsbereiches auf Klagenfurt gleichzeitig über die Herausnahme von Schulstandorten, in denen es seit Jahren keine Anmeldung zum zweisprachigen Unterricht mehr gegeben hat, aus dem Geltungsbereich des Minderheitenschulgesetzes diskutiert werden müßte...

Zadružno srečanje pri Štibarju

Na pobudo Zveze slovenskih zadrug in Živinorejske zadruge za Libuče in okolico je bilo v soboto, dne 17. junija 1989 zadružno srečanje pri Štibarju na Belšaku. Štibarjeva domačija je last živinorejske zadruge, ki deluje kot pašniška zadruga.

Člani priženejo svoje telice na pašo čez poletje; predsednik Alojz Možina zelo vzorno urejuje posestvo, tako pašnike kakor tudi gozdne parcele. V zadnjih letih so uredili vse gozdne poti in tudi razvili kulturo, tako da obstajajo pogoji za optimalno rast in pametno koriščenje.

Zadruga zaenkrat nima pastirja in hiša je prazna, zato išče novega najemnika.

Pri Štibarju je lepa izletniška točka in tudi turisti jo radi obiskujejo.

Vzrokov za to srečanje je bilo več. Zveza, posojilnice in zadruge so bile prirediteljice, pokroviteljstvo pa so prevzeli predsednik ZSZ Mihi Antonič, predsednik zbornice

zaposlenih v kmetijstvu Josef Kaimbacher in predsednik zadruge Alojz Možina. Glavni namen je bil, da se srečajo odborniki in nameščenci naših zadrug, da spoznajo živinorejsko zadrugo in da si v prijetnem vzdušju izmenjajo medsebojne izkušnje, obenem pa se srečajo tudi z domačini – lokalnimi zadružniki in poslovnimi prijatelji vseh treh pliberških zadrug.

Spored se je začel z mašo pri Štibarjevem križu in nato je sledil blagoslov popravljenega križa.

Pliberški kaplan mag. Peter Olip je v svoji pridigi nakazal pomen zadružništva, solidarnosti in samopomoči, ki je tudi izraz ljubezni do

Predsednik Miha Antonič v pogovoru z zadružnikom Alojzom Krištofom

bližnjega, pozval pa je tudi k boljšemu razumevanju in plodnemu delu ter k večji enotnosti znotraj narodne skupnosti.

Nato je sledil kratek spored v šotoru, kjer so številnim udeležencem srečanja spregovorili predsednik Miha Antonič, predsednik Josef Kaimbacher, v imenu občine in živinorejske zadruge pa mestni svetnik Fric Kumer.

Za kulturni spored sta poskrbela MoPZ Kralj Matjaž in podeželjska mladina, za zabavo pa je igral ansambel Veseli slavčki iz Ptuja. To prvo zadružno srečanje je potekalo v prijetnem vzdušju, vsem sodelujočim se zahvaljujemo, predvsem pa vsem domačinom, ki so s svojo udeležbo pokazali svojo povezanost s slovenskim zadružništvom.

Obstaja želja, da bi to srečanje postalo tradicionalno in da bi se drugo leto organiziralo nekje v Rožu ali na Zilji.

J. N.

Zaradi slabega vremena je zadružniško srečanje potekalo predvsem v šotoru.

Zadru

Informacije Zveze slovenskih zadrug ter v njej vklju

Naše zadružništvo v p

Razvoj slovenskega zadružništva v prvem polletju 1989 je bil različen. Povpraševanje po kreditih in posojilih je bilo izrazito visoko, saj so se dodeljeni krediti v prvem polletju 1989 nasproti letu 1988 povečali kar za 19%, in sicer z 874 milij. na 1,040 milijarde šil. To povečanje se bo odražalo tudi v bilancah posojilnic, saj vsak dobro oddani kredit prinese posojilnici več, kot naložba denarja pri centralni banki, pa naj si bo to Zveza slovenskih zadrug ali Genossenschaftliche Zentralbank AG na Dunaju.

Hranilne vloge v slovenskem zadružništvu so v prvem polletju porasle z 1,249 na 1,261 milijarde, kar znese porast za 1%. To povečanje je v mejah avstrijskega povprečja, saj so pri nekaterih avstrijskih bankah hranilne vloge v prvem polletju 1989 celo nazadovale. Poleg tega se ob polletju obresti ne pripisujejo. Če bi jih alikvotno upoštevali, bi bila rast hranilnih vlog ob polletju vsaj 2,5%. Hranilne vloge v slovenskem zadružništvu so se v zadnjih letih razvijale, kot je razvidno iz tabel.

Tak razvoj kaže, da je zaupanje strank v slovensko zadružništvo na Koroškem

vsekakor v porastu in da ne drži trditev, da je zaupanje v slovenske banke upadlo zaradi kreditnih izpadov v Posojilnici-Bank Borovlje, ki jo je postavil pisec članka v prilogi „Gospodarstvo“, junija 1989. V slovenskem zadružništvu tudi ne razlikujemo med hranilnimi vlogami Avstrijcev, Jugoslovancev ali kakih drugih državljanov. Kot stranke so nam vsi enako dobrodošli in tudi v bodoče se bomo po svojih močeh trudili za njihovo večje zaupanje.

V zadnjih mesecih se v

HRANILNE VLOGE (v milij. šil.)

30. 6. 1989	1988
1261	1249
12	
+1%	

KREDITI IN POSOJILA (v milij. šil.)

20. 6. 1989	1988
1040	874
+166	
+19%	

Nove proizvodne cene za žito

Letošnja pogajanja o novih cenah za žito v okviru tržne ureditve za leto 1989/90 so prinesle sledeče spremembe.

Prispevek za pospeševanje prodaje (Absatzförderungsbeitrag) so zvišali od 5 do 15 grošev za kg žita. Za posamezne vrste žita se prispevek spremeni:

- pri pšenici za kruh s 50 grošev/kg na 42, kar je za 8 grošev manj kot v letu 1988,
- pri krmni pšenici s 40 grošev/kg na 15 (-25 gr.),
- pri ječmenu s 15 grošev/kg na 10 (-5 gr.),
- pri koruzi s 40 grošev/kg na 25 (-15 gr.).

Glej tudi spodnjo tabelo!

Proizvodne cene žita v letu 1989

	Proizvodna cena za kmeta v šil./kg žita		Prispevek za prodajo grošev/kg	Izplačilna cena* za kmeta šil./kg žita	
	neto	bruto			
pšenica za kruh	4,55	5,01	50	42	4,59
krmna pšenica	3,--	3,30	40	25	4,05
rž za krmo	3,--	3,30	40	25	3,05
ječmen	2,95	3,24	15	10	3,14
oves	3,--	3,30	15	10	3,20
koruza	3,--	3,30	40	25	3,05

* cene ob žetvi

Do dejanskega zvišanja izplačilne cene žita za kmete je prišlo samo pri ovsu. Pri ostalih poljščinah so se namreč zvišali proizvodni stroški. Kljub velikim obljubam politikov na Koroškem in na Dunaju ni prišlo do ukinitve davka na semensko koruzo za leto 1990 (300 šil. po vreči). Na splošno lahko ugotovimo, da se izplačilne cene v primerjavi z lanskim letom za kmeta niso bistveno spremenile. Se vedno so na nezadovoljivo nizkem nivoju.

Kmečke gospodarske zadruge so zainteresirane za odkup žita iz letošnje letine. Kmete prosimo, da se povežejo s poslovodji zadrug in se dogovorijo o pogojih prodaje.

Posojilnica-Bank Borovlje – z novim optimizmom v bodočnost

Rednega občnega zbora Posojilnice-Bank Borovlje, ki je potekal v petek, 21. julija 1989 na sedežu posojilnice, se je udeležilo precejšnje število članov in zadružnikov. Na dnevnem redu je bilo poslovno leto 1988 in s tem v zvezi poročila odborov ter revizije. Poročili so: predsednik upravnega odbora Johan Oitzl, predsednik nadzornega odbora Valentin Goričnik, strokovni revizor Franc Kristof ter poslovodji Traudi Kraxner in Franc Kelich.

Poročila odborov ter izkazane številke so razveseljive, saj je Posojilnica-Bank Borovlje v zadnjih dveh letih uspelo, da se je konsolidirala in si spet pridobila zaupanje svojih strank. Tako so se hranilne vloge spet dvignile z 200 milij. v letu 1987 na 207 milijonov.

Poročila odborov ter izkazane številke so razveseljive, saj je Posojilnica-Bank Borovlje v zadnjih dveh letih uspelo, da se je konsolidirala in si spet pridobila zaupanje svojih strank. Tako so se hranilne vloge spet dvignile z 200 milij. v letu 1987 na 207 milijonov.

Po težkih prejšnjih letih izkazuje posojilnica za leto 1988 spet pozitiven lastni kapital, ki znaša že kar 1,8 bilionne vsote. Poslovni rezultat za leto 1988 je bil visoko pozitiven in je znašal 4,1 milij., tako da je bilo mogoče s pomočjo zadružne zveze pokriti izgubo iz prejšnjih let, ki je znašala 40,6 milijona in znaša v bilanci za leto 1988 samo še 16,5 milijona šilingov. Posli menjalnice so se nasproti prejšnjim letom zmanjšali, kljub temu pa so znašali 1,8 milijona šil. Vzrok za upad je predvsem skromen zaslužek pri menjavi dinarjev. Ob koncu leta 1988 je imela posojilnica 795 članov, ki so imeli vplačanih 16,8 milij. deležnega kapitala. Letni bančni promet je znašal 1,6 milijarde in je bil nekoliko nižji kot v letu poprej. Posojila so se povečala s 45 na 50 milijonov in so 30. 6. 1989 znašala 52 milij. šil.

Predsednik nadzornega odbora Valentin Goričnik je ugotovil, da bi morala Posojilnica-Bank Borovlje letos praznovati 100-letnico, ker je bila leta 1889 ustanovljena posojilnica v Glinjah. Torej

Dobro sodelovanje med IPH in slovenskim zadružništvom

V priznanje za dobro sodelovanje med tovarno IPH Žitara vas ter slovenskim zadružništvom so predstavniki Posojilnice-Bank Železna Kapla ter Zveze-Bank Celovec predali v četrtek, 13. 7. 1989 nogometnemu društvu tovarne „IPH-Žitara vas“ garnituro dresov in trenerk.

Na sliki: nogometno moštvo IPH, direktor Demšar (tretji z desne), poslovodja Zveze slovenskih zadrug v Celovcu, dipl. trg. J. Hribčnik, predsednik obratnega sveta IPH Tomi Petek (prvi z leve), poslovodja Posojilnice-Bank Železna Kapla, Peter Kuchar in poslovodja ZSZ Drago Pörtsch.

prvem polletju 1989

Avstriji pojavlja tudi takozvana inverzija obrestnih mer, kar pomeni, da na denarnem trgu dnevno razpoložljivi denar stane mnogo več kot terminske naložbe. To dejstvo kaže na to, da je konjunktura v Avstriji postala nekoliko prevroča in gospodarskim politikom svetujejo, da jo nekoliko umirijo, ker bi bile sicer ob njenem nenadnem padcu posledice prehude.

Zveza slovenskih zadrug s svojim blagovnim oddelkom ter zadrug marketi so v prvem polletju dosegle pro-

met iz lanskega leta, nekatere zadrug so ga presegle, nekatere pa za njim zaostajajo. Zadrug marketi so v letu 1988 dosegle 170 milij. šil. blagovnega prometa, od tega 100 milij. na agrarnem in gradbenem področju ter 70 milij. šil. pri živilih ter potrebščinah za hišo in vrt. V prvem polletju je bilo tudi zelo težko obdržati marže predvsem na agrarnem področju, ki so pod močnim pritiskom in se zaslužki pri tem celo znižujejo. Pri nekaterih zadrugah je ostala težka situacija pri dohodku in bo v prihodnje potrebno še z večjo racionalizacijo in spremembo strukture, v kolikor bo to mogoče, doseči zadovoljive rezultate.

V glavnem pa lahko rečemo, da se v prvem polletju 1989 nadaljuje pozitiven trend iz prejšnjega leta in da za slovensko združništvo lahko pričakujemo v letošnjem letu približno enake rezultate kot v letu 1988. Bilanco Zveze slovenskih zadrug za leto 1988 je dunajska revizija potrdila, člani pa bodo v poznem polletju vabljeni na občni zbor, na katerem bo predložen obračun.

dipl. trg. J. Habernik,
poslovodja ZSZ

milij. šil.)		
1988	1987	1986
1249	1141	1113
108	28	
+9,4%	+2,5%	

A (v milij. šil.)		
1988	1987	1986
874	852	867
+22	-15	
+2,7%	-2%	

je bila mnogo starejša od sedanje boroveljske posojilnice, ki je bila ustanovljena šele leta 1907. Pred tem letom je bila posojilnica v Glinjah nekakšna hišna banka tudi za Boroveljčane.

Ker pa posojilnica v Glinjah ne obstaja več, je predsednik nadzornega odbora predlagal, da se združniki kljub temu spomnijo njene ustanovitve pred 100 leti in da se v glavi korespondenčnega papirja to dejstvo posebej omeni, saj bi bila Posojilnica-Bank Borovlje s tem najstarejša denarna ustanova v boroveljski občini.

Ker je član upravnega odbora Oto Kelich z Zgornjega Kota iz nerazumljivih vzrokov predčasno odstopil, je bil vanj na novo izvoljen boroveljski zdravnik dr. Wutti. Tako si je Posojilnica-Bank Borovlje v svoj odbor pridobila ugledno osebnost, kar bo njenemu poslovanju gotovo koristilo.

Zaradi pozitivnega poslovanja boroveljski združniki z upravičenim optimizmom gledajo v bodočnost svoje posojilnice.

Hak

Posojilnica-Bank Železna Kapla s poslovalnico Miklavčevo podpira najmlajše nogometaše športnega društva Žitara vas. Med njimi so tudi sinovi treh slovenskih združnikov. Na sliki vidite najmlajše žitarske nogometaše skupno s poslovodjo Zveze slovenskih zadrug v Celovcu dipl. trg. J. Habernikom in s poslovodjo Posojilnice-Bank Železna Kapla Petrom Kucharjem (zadnja vrsta z leve).

OBČNI ZBORI

Redni občni zbor Posojilnice-Bank Zila

V poslovalnici Posojilnice-Bank Zila je 9. junija t. l. potekal redni občni zbor članov te zadrug. Dnevni red je poleg poročil upravnega odbora, nadzornega odbora, revizije ter pregleda zaključnega računa za leto 1988 vseboval tudi nadomestne volitve za predsednika, podpredsednika ter člane upravnega odbora. Namesto umrlega prejšnjega predsednika dr. Janka Wie-

Občni zbor Posojilnice-Bank Hodiše-Škofiče

V petek, 23. junija 1989 je v društveni dvorani nad posojilnico v Škofičah potekal občni zbor Posojilnice-Bank Hodiše-Škofiče. Predsednik Herman Jäger je pozdravil številne združnike, med njimi predstavnika Zveze slovenskih zadrug, poslovodjo Draga Pörtscha.

Z enominutnim molkom so se združniki spomnili umrlega združnika Andreja Anderwalda st., ki je dolga leta vodil posle škofiške posojilnice.

Sledili sta kratki poročili predsednikov upravnega ter nadzornega odbora, ki sta se zahvalila tudi poslovodstvu, nameščencem in odbornikom za dobro sodelovanje, združnikom pa za poslovanje z domačo posojilnico.

Pregledali so zaključni račun za leto 1988, ki izkazuje lep porast bilančne vsote za 12,5% s 40 na 45 milij. šilingov. Nasproti letu 1987 so se hranilne vloge v letu 1988 povečale za 10%, posojila pa kar za 22%. Kljub pozitivnemu finančnemu zaključku za leto 1988 ostaja za posojilnico, kot najmanjšo samostojno enoto med vsemi posojilnicami, še vedno odprto vprašanje spojitve s kako sosednjo kreditno zadrugo.

Občni zbor je zaradi uspešnega delovanja izrekel soglasno razrešnico obema odboroma.

Ugotovljeno je bilo, da posojilnica in tudi kmečka gospodarska zadruga v precejšnji meri podpirata delovanje domačega prosvetnega društva s tem, da mu brezplačno dajeta na razpolago velike nove društvene prostore nad posojilnico, ki so zelo primerni za tečaje, predavanja ter raznovrstne prireditve.

Ob zaključku so združniki ob pijači in malem prigrizku, ki so ga pripravili sodelavci posojilnice, prediskutirali še marsikatero odprto vprašanje in izrekli željo, da bi posojilnica tudi v bodoče delovala po uspešno zastavljeni poti.

F. S.

geleja je lepo število članov na občnem zboru ter višjega revizorja Zveze slovenskih zadrug Franca Kristofa pozdravil podpredsednik Franc Wutti. Nekoliko pozneje se je občnemu zboru pridružil še poslovodja ZSZ dipl. trg. J. Habernik.

Bilanca Posojilnice-Bank Zila izkazuje za leto 1988 bilančno vsoto 97 milij. šilingov in lastni kapital v višini 4,5% bilančne vsote. Letni dobiček v znesku 225.000 šilingov je upravni odbor porabil za delno pokrivanje izgube iz prejšnjih let, ki znaša še 1,7 milij. šilingov. Ob celotnem pokritju izgube bo stanje lastnega kapitala še boljše. Ker ima Posojilnica-Bank Zila v svoji lasti precej poslopij in od preteklega leta dalje tudi hišo v Beljaku, bo potrebno še mnogo naporov, da se bo knjižna vrednost teh poslopij in opreme do leta 1992 pokrila z lastnim kapitalom.

V letu 1988 je poslovodjem uspelo pridobiti 67 novih članov z 2.276 deleži. Pri posojilih in kreditih je Zveza slovenskih zadrug posojilnici pomagala s pridobitvijo novih posojilojemal-

cev preko konzorcijskega kreditiranja.

Ker so poslovni prostori Posojilnice-Bank zdaj v lastni stavbi, in to v centru Beljaka, jih bo v prihodnje potrebno na vsak način povečati in si pridobiti nove kliente iz te okolice. Treba bo povečati tudi propagandno dejavnost za menjavo denarja, ker postaja Beljak za Celovcem drugi najmočnejši nakupovalni center naših rojakov iz Slovenije. Zato bo treba bolj predstaviti možnosti Posojilnice-Bank Zila v Beljaku.

Odborniki in člani so glede bodočega poslovanja posojilnice optimistični. Za novega predsednika je bil izvoljen dosedanji podpredsednik Franc Wutti, za podpredsednika pa član upravnega odbora inž. Slavko Gallob. Razveseljiva je pomladitev upravnega odbora z novima odbornikoma, s katerima bo upravni odbor tudi strokovno veliko pridobil. To sta dipl. inž. Hanzi Mikl ter odvetnik dr. Ludvig Druml. Ostali člani upravnega odbora in celoten nadzorni odbor na čelu s predsednikom mag. Marjanom Gallobom so bili potrjeni v svoji funkciji.

Hak

Živinorejska zadruga Libuče z gled dobrega gospodarjenja

Okoli 20 članov Živinorejske zadrug za Libuče in okolico se je v nedeljo, 21. 5. 1989 zbralo na rednem občnem zboru te zadrug, ki ima skupno preko 30 članov. Najkar na začetku poudarimo, da sta bila za prihodnjo periodo s pohvalo soglasno ponovno potrjena dosedanji upravni odbor s predsednikom Alojzom Možino ter nadzorni odbor s predsednikom Sigmundom Stropnikom. Posebna zahvala je bila izrečena tudi članu upravnega odbora Jožku Nachbarju za zgledno knjigovodstvo in za vso ostalo strokovno pomoč.

Predsednik Alojz Možina je poročal, da zadruga podpira gospodarstvo svojih članov predvsem s tem, da imajo na razpolago združne pašnike, na katerih se v povprečju vsako leto pase med 30 in 40 govedi. Pašna površina znaša okoli 15 hektarjev. Tudi združni gozd je lepo urejen in v zadnjem času so uredili vse poti, tako da je odvoz lesa možen od vsepovsod, kar je še posebno pomembno za ustrezno nego gozda. Stanje gozda je dobro, pašnike pa so na novo ogradili. Investirajo toliko, kolikor sproti iztržijo za les ob čiščenju gozda. Za vzdrževanje skoraj vsako leto organizirajo tudi delovne akcije članov.

Nekaj skrbi povzroča Štibarjeva hiša, ki spada k posestvu, in zadruga zanjo išče

primerne ljudi (upokojece ali člane kakega planinskega društva), ki ljubijo naravo in ki bi radi nekaj časa v letu bivali na prelepem Komlju na nadmorski višini preko 1000 metrov.

Poudarjeno je bilo dobro sodelovanje z drugima dvema zadrugama v Pliberku, tako s posojilnico kakor tudi s kmečko gospodarsko zadrugo. Člani so predlagali, da bi to sodelovanje še razširili z močnejšo medsebojno udeležbo. Predstavniki Zveze slovenskih zadrug direktor dipl. trg. J. Habernik je pohvalil delovanje živinorejske zadrug in poudaril potrebo po še tesnejšem sodelovanju z lokalnimi zadrugama ter s centralo v Celovcu. Pozval je združnike, da bi z Zvezo slovenskih zadrug še intenzivneje sodelovali ter si pri njej pridobili več deležev, tako da bi imeli tudi pri centralni združni ustanovi večjo možnost soodločanja.

Sklenjeno je bilo, da bodo še v letošnjem letu pri Štibarju organizirali kako srečanje članov živinorejske zadrug z drugimi slovenskimi združniki na južnem Koroškem. Namen tega srečanja naj bi bil v medsebojnem spoznavanju in predstavitvi te zadrug, tako da bi tudi ostali združniki spoznali ta biser našega združništva na Koroškem.

Hak

ZADRUGA market

ZVEZA-MARKET CELOVEC
ZADRUGA-MARKET BRNCA
ZADRUGA-MARKET DOBRLA VAS
ZADRUGA-MARKET GLOBASNICA
ZADRUGA -MARKET ŠENTJAKOB V R.
s poslovalnicama
Ledince in Podravlje
ZADRUGA-MARKET ŠENTJANŽ
s poslovalnicama
Kotmara vas in Bilčovs
ZADRUGA-MARKET PLIBERK
s poslovalnicama
Šmihel nad Pliberkom in Žvabek
ZADRUGA-MARKET ŠKOFIČE
ZADRUGA-MARKET ŽELEZNA KAPLA
in
Blagovni oddelek Posojilnice Celovec
na RADIŠAH
Blagovni oddelek Posojilnice Podjuna
v VELIKOVČU
Blagovni oddelek Posojilnice Zila
na BISTRICI NA ZILI

*Po ugodnih cenah Vam nudimo
pestro izbiro raznovrstnega blaga.*

	TV AVSTRIJA 1	TV AVSTRIJA 2	TV LJUBLJANA	TE DNI NA TELEVIZIJI
PE 28. 7.	9.05 Družina Addams; 10.30 Poroka na kmetiji Immenhof; 13.50 Kopačoča se Venera; 15.30 Počitniški spored; 18.00 Mi; 18.30 Agentura Maxwell; Znanost danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Eurocops: kriminalna; 21.20 Liebling Kreuzberg – hišni obiski; 22.05 Trailer; 22.35 Pogledi s strani; 22.45 Osvojitev planeta opic; 0.10 Mannix; Poročila.	16.40 Tedaj; 17.30 Čudežne podobe iz živalskega sveta; 18.00 Tom in Jerry; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Človek na Luni; 21.00 Knjiga meseca; 21.20 Znanost specialno; 22.00 Čas v sliki; 22.20 Šport; 22.55 Dunajske slavnostne igre; 1.15 Poročila.	16.35 Ponovitev nadaljevanj; 18.00 Dnevnik; 18.10 Spored za otroke: Nevarni zaliv; Potopljeni zaklad; S poletnega festivala: Folklorni ansambel La Capouliero; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.15 Svet nenavadnih sil A. Clarkea; 21.00 Kriminalna zgodba; 22.05 Informativna oddaja za goste iz tujine; 22.10 Poletna noč: Težko breme.	 Balduin straši v Saint Tropezu Sobota, 29. 7. 1989, TV A1, 20.15 – Louis de Funes (na sliki desno) zopet straši kot nervozni policaj – nepridiprav po imenitem turističnem kraju Francije. Vsi ljubitelji tega lahkotnega francoskega komika si bodo film gotovo ogledali, saj prav s svojo naivnostjo vedno znova zabradi v konflikte s svojimi šefi pa tudi z drugimi ljudmi.
SO 29. 7.	9.05 Družina Addams; 10.30 Liebling Kreuzberg – hišni obiski; 13.40 Kitajski porcelan; 14.35 Branilec ima besedo; 16.00 Otroški spored; 18.00 Panoptikum; 18.30 Nogomet; 19.00 Ta teden na TV; 19.30 Čas v sliki; Šport; 20.15 Balduin, strašilo Saint Tropeza; 21.55 Under Cover; 23.25 Aktualno; 23.30 Morilski pajki; 1.00 Poročila.	15.55 Tedaj; 16.00 Pogledati v deželo; 17.00 Dediščina očetov; 18.00 Tom in Jerry; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Maske; 21.55 Aktualno; 22.00 Šport; 22.45 Kronski dragulj; 23.35 Srce je adut; 0.35 Jazz-mednarodno; 1.35 Poročila; 1.40 Ekslibris.	16.15 Ponovitev nadaljevanj; 17.10 Tednik; 18.00 Dnevnik; 18.10 Spored za otroke: Robin in Rozi; Mornarska skrinja; Bendji; Zlatarjevo zlato; 19.05 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.30 Vojna med policijama; 22.15 Dnevnik; 22.35 Informativna oddaja za goste iz tujine; 22.40 Poletna noč: D'Arcy Niland; Težko breme; Samo bedaki in konji.	Kriminalnost O drevesih Nedelja, 30. 7. 1989, TV LJ2, 20.05 – Sindikat ameriškega organiziranega kriminala je močan, subtilen, neusmiljen in uničujoč ter ima velik vpliv na ameriško družbo. Poljudnoznanstvena oddaja pojasnjuje nekatera ozadja podzemlja. Ponedeljek, 31. 7. 1989, TV LJ1, 18.35 – V oddaji za otroke in mlade boste zvedeli, kaj vse lahko narediš iz drevesa. Namreč vse: od ostrejša do vžgalice, pa še posedaš lahko v njegovi senci. Paziti pa moraš, da zaradi dreves ne bi več videl gozda...
NE 30. 7.	9.05 Samo iskanje ne zadostuje; 9.50 Univerzum – Leteči ribiči; 10.30 Obzornik; 11.00 Živalski vrtovi – paradiži ali mučilnice?; 14.00 Ljubljana Brigita; 15.35 Otroški spored; 17.00 X-Large; Agentura Maxwell; 19.15 Žrebanje lota; 19.30 Čas v sliki; 19.48 Prenos salzburških slavnostnih iger – Mozart; 22.50 Dunajska kri – opereta; Aktualno.	9.05 Kulturni obzornik; 9.30 Angeli, hudiči in demoni; 10.00 Periklej; 13.00 Dober dan, Koroška; 13.30 Športno popoldne; 17.15 Klub seniorjev; 18.00 Tom in Jerry; 18.30 Slika Avstrije; 19.00 Avstrija danes; 19.30 Čas v sliki; Šport; 20.15 Kraj zločina; 21.45 Aktualno; 21.50 Kitajsko modro podnevi in ponoči; 23.30 Šport; 23.35 Mannix.	9.20 Otroška matineja: Živ žav; Nevarni zaliv; 10.40 Siniša Pavič: Boljše življenje; 11.30 Domači ansambli: Zadovoljni Kranjci; 13.00 San Remo '89; 15.15 Prislunhimo tišini; 15.55 M. Zinnerova: Zapisani šoli; 17.00 Dnevnik; 17.10 Svobodna ženska; 18.40 Risanka; 19.30 Dnevnik; 19.59 Zrcalo tedna; 20.20 Miodrag Karadžić: Djekna še ni umrla.	Iz Portoroža: Večer z gosti Sobota, 29. 7. 1989, TV LJ2, 21.00 – Ljubiteljem resne glasbe nudi TV Ljubljana tokrat posebno poslastico: iz portoroškega Avditorija boste spremljali oddajo Večer z gosti. Med drugim bodo nastopili: Tomaž Rajterič, Jadranka Jovanović in Krunoslav Cigoj.
PO 31. 7.	9.05 Družina Addams; 10.30 Balduin, strašilo Saint Tropeza; 13.55 Tron; 15.30 Počitniški spored; 18.00 Mi; 18.30 Agentura Maxwell; 19.17 Znanost danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Šport v ponedeljek; 21.08 Mojstri kuhajo; 21.15 Magnum; 22.00 Pogledi s strani; 22.10 Žanjec lanu; 23.35 Mannix; 0.05 Aktualno.	13.00 Tedaj; 14.00 Šport; 17.30 Orientacija; 18.00 Tom in Jerry; 18.30 Wurlitzer; 19.00 Koroška danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturni žurnal; 20.15 Donava v notah; 21.07 Zunanjepolitični report; 22.00 Čas v sliki; 22.15 Šport; 22.40 Klub 2; Poročila.	17.40 Zrcalo tedna; 18.00 Dnevnik; 18.10 Utrip; 18.25 Mali koncert; 18.35 Spored za otroke: Radovedni taček: drevo; Zlatarjevo zlato; 19.10 Risanka; 19.30 Dnevnik; 20.05 Vjekoslav Kalbe – Ivo Brešan: Trideset konj; 22.05 Dnevnik; 22.25 Informativna oddaja za goste iz tujine; 22.30 Poletna noč: M. Robe – J. Sadwith: Posvečen umor; Alo, Alo.	Prvi koraki na Luni... Petek, 28. 7. 1989, TV A2, 20.15 – Dokumentacija, ki si jo lahko ogledate danes, se ne ukvarja zgolj z zgodovinskim dogodkom, ko je ameriški astronaut Neil Armstrong stopil na Luno, temveč se nasploh posveča fenomenu raziskovanja vesolja. Spregovorili bodo astronomi.
RADIO KOROŠKA SLOVENSKE ODDAJE 18.10–19.00		Dober dan, Koroška Spored za 30. 7. 1989, ob 13.30, TV A2		
<p>Petek, 28. 7. Narodopisna oddaja (dr. A. Feinig) (D. Urschitz)</p> <p>Sobota, 29. 7. Duhovni nagovor (dekan Kr. Srienč) Voščila</p> <p>Nedelja, 30. 7. Slovenci v Argentini – reportaža</p> <p>Ponedeljek, 31. 7. Nmau čriev izaro</p>		<ul style="list-style-type: none"> ● Turizem – nov odnos do gosta ● Slovenske počitnice v Domu v Tinjah ● Teden mladih umetnikov na Rebrci ● Biseromašnik Ludvik Jank na Radišah ● Laver – pijača za vroče dni ● SAK/WAC: prva težka preizkušnja za SAK 		

Datum	Kraj	PRIREDITVE	Prireditelj
Petek 28. 7. 19.00	Kellertheater, Vetrinj	„VOGELMENSCH“ Pantomima iz Nemške demokratične republike. Finke & Flatz	Musikforum Viktring
Sobota 29. 7. 20.30	na „horici“ pri Košarju na Gori	„VAŠČANI POJO“ PODOKNICE tradicionalne stare in izgubljajoče se ljubezenske pesmi. Sodelujejo: „Podhumška dekleta“ in ansambel Harmonija.	„Vaščani pojo“
Sobota 29. 7. 19.00	Galerija Rožek, Rožek	POLETNA RAZSTAVA Razstavljajo: Hoke, Caroline, Gradischnig, Schrammel, Staudacher, Vouk... Razstava je odprta od torka do nedelje (od 16. do 20. ure). 29. 7. ob 15. uri „Jour fix“ Giselbert Hoke.	
Nedelja 30. 7. 11.00	Veški stan, kapelica sv. Ane in sv. Huberta	LOVSKA MAŠA Sodeluje: lovski rogisti iz Pliberka in Železne Kaple in MoPZ Kralj Matjaž	Klub prijateljev lova
Torek 1. 8. 20.30	Dvorana fresk, Vetrinj	KLAVIRSKI VEČER Igra: Paul Gulda	Musikforum Viktring
Sreda 2. 8. 20.00	Katoliški dom prosvete, Tinje	VEČER SLOVENSKE LJUDSKE PESMI Nastopa: Družina Lipusch, Strpna vas	Sodalitas
Četrtek 3. 8. 20.30	samosstan, Dobrla vas	NASTOP FOLKLORNE SKUPINE „EMONA“ (Ljubljana); izvajal bo plese iz Slovenije in iz drugih republik Jugoslavije v pristnih narodnih nošah, skupino spremlja tamburaški orkester.	SPD Srce
Petek 4. 8. 20.30	kulturni dom v Sentprimozu	KULTURNI VEČER Sodelujejo: Folklorna skupina SPD „Trta“, Žitara vas, Moški zbor SPD „Valentin Polanšek“, Obirsko Mešani zbor SPD „Danica“	SPD „Danica“ v Sentprimozu
Sobota 5. 8. 20.30	pri Trklju, Sele-Borovnica	POLETNA VESELICA Igra: Original Nockalmquintett	Alpski klub Obir
Nedelja 6. 8.		POHOD NA OBIR Zbirališče na vrhu Obirja ob 11. uri nato piknik pri Marofu	SPD Valentin Polanšek
Nedelja 6. 8. 20.00	ljudska šola, Žitara vas	SLAVNOSTNA PRIREDITEV OB 10-LETNICI FOLKLORE SKUPINE SPD TRTA V ŽITARI VASI	

Folklorna skupina „Zarje“ je navdušila doma in na turneji.

Popoldan folklornega plesa

Slovensko prosvetno društvo „Zarje“ je tudi letos pripravilo mednarodno folklorno srečanje. Prireditelj je potekala po glavni ulici in pred hotelom Obir v Železni Kapli. Pri povorki in na nastopu so se predstavili tudi gostje z Madžarske, slovenska folklorna skupina iz Zgornjega Senika. To je bil njihov prvi nastop v Avstriji, in številna publika jih je pozdravila in nagradila z bučnim aplavzom.

Prireditelj je popestrila tudi folklorna skupina KPD „Planina“ iz Sel, ki je pokazala, da resno vadi in da se tudi selska mladina rada vključuje v tvrstno kulturno delo. Navdušila je

tudi mladinska folklorna skupina domačega društva, višek s koroškega zornega kota pa je bil nastop domače folklorne skupine, ki se je šele pred kratkim vrnila z uspešne turneje po Nizozemski in Zvezni republiki Nemčiji. Kakor je dejal predsednik „Zarje“ Franci Sadolšek, se ta skupina niti ne more več odzvati vsem vabilom.

Na prireditvi pred „hišo srečanja“, je sodelovala tudi Vellachtaler Trachtenkapelle, ki je za uvod s poskočnimi ritmi poskrbela za dobro vzdušje. Po končanem folklornem srečanju pa so se po melodijah Kvinteta Sava zavrteli tudi obiskovalci.

***Vaš prvi naslov
v denarnih zadevah.***

**ZVEZA-BANK v Celovcu
in POSOJILNICE-BANK**

*ŽELIMO VAM
PRIJETEN
DOPUST*

POSOJILNICA-BANK Bilčovs
s podružnico v Kotmari vasi

POSOJILNICA-BANK Borovlje
s podružnicami v Šmarjeti, Šentjanžu, Brodeh in Podljubelju

POSOJILNICA-BANK Celovec

POSOJILNICA-BANK Hodiše-Škofiče
s podružnico v Hodišah

POSOJILNICA-BANK Šentjakob
s podružnicami v Bačah, Ledincih in Podravljah

POSOJILNICA-BANK Pliberk
s podružnicami v Globasnici, Šmihelu in Žvabeku

POSOJILNICA-BANK Podjuna
Dobrla vas s podružnicami v Škocijanu, Šentprimožu,
Sinči vasi in Velikovcu

POSOJILNICA-BANK Zila
Beljak s podružnicama v Ločilu in na Ziljski Bistrici

POSOJILNICA-BANK Železna Kapla
s podružnico v Miklavčevem

POSOJILNICA-BANK

31x na Koroškem